

ΠΡΑΚΤΙΚΟ ΜΕ ΑΡΙΘΜ. 8/6-12-2011

Στη Θεσσαλονίκη σήμερα την 6^η Δεκεμβρίου 2011, ημέρα Τρίτη και ώρα 10.00 π.μ συνήλθε σε συνεδρίαση στην αίθουσα συνεδριάσεων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης (Τ. Οικονομίδα και Καθ. Ρωσσίδου 11 - στο ισόγειο), ύστερα από έγγραφη πρόσκληση του Προέδρου αυτής, η (δυνάμει της υπ' αριθ.9348/15.3.2011/29.3.11 απόφασης του Γενικού Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης συγκροτηθείσα) **Ειδική Τριμελής Επιτροπή Εφαρμογής** των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), με σκοπό την εξέταση και λήψη αποφάσεων επί των θεμάτων που περιλαμβάνονται στην οικεία ημερήσια διάταξη.

Στη συνεδρίαση παραβρέθηκαν:

1. **Γεώργιος Α. Βαμβακίδης**, Πάρεδρος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), Πρόεδρος.
2. **Ιωάννης Σάββας**, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, με βαθμό Γ', τακτικό μέλος.
3. **Ιωάννης Υφαντίδης**, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Μηχανικών, με βαθμό Δ', τακτικό μέλος.

Παρούσα επίσης ήταν και η Χρυσούλα Κουράκη, υπάλληλος του κλάδου ΤΕ Διοικητικού – Λογιστικού, με βαθμό Δ', ως Γραμματέας της Επιτροπής.

ΑΦΟΥ διαπιστώθηκε η ύπαρξη απαρτίας, άρχισε η συζήτηση των ακόλουθων θεμάτων της ημερήσιας διάταξης.

ΘΕΜΑ 1^ο

Εξέταση των υπ'αρ.πρωτ. 58070/2-9-2011 και 58072/2-9-2011 αιτήσεων θεραπείας του κ., κατά της απόφασης της Ειδικής Επιτροπής με αριθμό 4/10-8-2011 θέμα 4^ο του Πρακτικού.-

Α. Η εισηγήτρια Νικολέτα Νικολαΐδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού –Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

Β. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η

μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ.Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινόμενοι για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου

περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για

δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *i*) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii*) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii*) η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *i*)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη

ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ii)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

γ. Περαιτέρω, κατά την έννοια των συνδυασμένων διατάξεων 10 (παρ. 5), 24, 25 και 26 του Κωδ.Διοικ.Διαδ. (ν. 2690/99), σαφώς συνάγεται ότι το δικαίωμα του ενδιαφερομένου (για την αποκατάσταση της υλικής ή ηθικής του βλάβης από ατομική πράξη) για άσκηση της αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής φέρεται να προϋποθέτει: **i)** τη μη πρόβλεψη από την κείμενη νομοθεσία περίπτωση ασκήσεως κατά των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων ενδικοφανούς ή ειδικής διοικητικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 93/2009), καθώς **και ii)** τη μη εξάντληση της κατά χρόνο αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων που έχουν εκδώσει τις πράξεις των οποίων ζητείται η ανάκληση, όπως στην περίπτωση των Επιτροπών Ελέγχου Νομιμότητας των πράξεων ΟΤΑ κ.λ.π. (ΣτΕ 1401/2009, ΣτΕ 333, 334/2007, ΣτΕ 1530, 2108/2006 κ.α.), οι τυχόν δε επ' αυτών (αιτήσεων θεραπείας) εκδιδόμενες πράξεις είναι ακυρωτές ως αναρμοδίως κατά χρόνο εκδοθείσες (ΣτΕ 1356, 2709, 3316/2006, ΣτΕ 2566/2000, ΣτΕ 1882/1993 κ.α.), πράγμα που, εξ αντιδιαστολής, συνάγεται ότι, στην περίπτωση παροχής στον θιγόμενο από τις πράξεις αυτές διοικούμενο δυνατότητας ασκήσεως των πιο πάνω διοικητικών προσφυγών (δηλ. ειδικής ή ενδικοφανούς), αποκλείεται ως μη επιτρεπτή η (εκ παραλλήλου ή εκ των υστέρων) άσκηση αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 38/2009).

δ. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι: **i)** για την άσκηση της σχετικής αίτησης, που αποτελεί απλή διοικητική προσφυγή και δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, παρά μόνο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διακόψει την προθεσμία άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 457/2008), δεν τίθεται ορισμένη προθεσμία, πλην, όμως, αυτή πρέπει να ασκείται εντός του κατά περίπτωση κρινομένου ως ευλόγου χρόνου (ΓνμδΝΣΚ 305/2005), **ii)** η προβλεπόμενη, αντιστοίχως, στο άρθρο 24 ΚΔΔ προθεσμία για γνωστοποίηση της απόφασης της διοίκησης επί της αίτησης θεραπείας, ενόψει των ιδιαίτερα δυσμενών

συνεπειών που επάγεται η πράξη για τον δικαιούμενο, αλλά και της διάταξης του άρθρου 10 παρ. 5 του ΚΔΔ, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ενδεικτική, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι έχει νομολογηθεί ότι ακόμη και ο ρητός χαρακτηρισμός μιας προθεσμίας ως υποχρεωτικής για τη διοίκηση, είναι δυνατόν νοηθεί ότι έχει απλώς την έννοια της έντονης υπόδειξης προς αυτήν (διοίκηση) για ταχεία ενέργεια (βλ. ΓνμδΟΛΝΣΚ 85/2004, ΣτΕ 2079/1987), **iii**) στην έννοια του δικαιουμένου για την άσκηση της ανωτέρω αίτησης (θεραπείας), δεν πρέπει, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, να αποκλειστεί και η περίπτωση αυτή να υποβληθεί και από οποιαδήποτε υπηρεσία του στενότερου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε βάρος της οποίας έχει επιβληθεί η κύρωση του διοικητικού προστίμου, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991, όπως ισχύει, ενόψει της όλως γενικής διατύπωσης του νόμου, ο οποίος παρέχει τη σχετική δυνατότητα αδιακρίτως σε κάθε ενδιαφερόμενο, αρκεί αυτός να υφίσταται υλική ή ηθική βλάβη από την έκδοση ατομικής πράξης την αποκατάσταση της οποίας να αιτείται με τη συγκεκριμένη διοικητική προσφυγή. **iiii**) Κατά την έννοια των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου, μια διαφορά τερματίζεται οριστικά σε διοικητικό επίπεδο, δίχως να επιτρέπεται καταρχάς στη διοίκηση να επανέλθει επί των οριστικώς κριθέντων απ' αυτήν, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει νέα αίτηση (δηλ. κατ' ουσία δεύτερη {β'} αίτηση θεραπείας), **είτε** επικαλούμενος και προσκομίζοντας νέα, δηλ. μη ληφθέντα υπόψη κατά την έκδοση της οριστικής (διοικητικής) απόφασης, και ουσιώδη στοιχεία, των οποίων η έρευνα θα οδηγούσε σε διάφορο αποτέλεσμα, είτε επικαλούμενος πάγια μεταβολή της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων, **είτε**, τέλος, επικαλούμενος μεταγενέστερη της αρχικής κρίσης νομοθετική ρύθμιση (πρβλ. ΣτΕ 197/1991, ΣτΕ 4166/1986, ΣτΕ 4055/80, ΣτΕ 3613/79 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με το υπ' αριθ. πρωτ. 1045/12-1- 2011 έγγραφό του προς τη Διεύθυνση Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης αιτήθηκε τη χορήγηση των αιτήσεων που είχαν υποβληθεί σύμφωνα με το ν. 3843/2010 για το ακίνητο επί της οδού 12 και

β. Η Δ/ση Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης δεν χορήγησε στον ενδιαφερόμενο τα αιτούμενα αντίγραφα έως την 3^η Μαρτίου 2011, ημερομηνία που αναφέρεται στη σχετική βεβαίωση καταχώρησης αιτήματος.

γ. Στη συνέχεια, ο αιτών με την υπ' αριθμ. πρωτ. 22131/4-3-2011 αίτηση του πληρεξούσιου δικηγόρου του κ. Μ..... Μ..... ζήτησε εκ νέου τη χορήγηση των ως άνω αντιγράφων, προσκομίζοντας και την υπ' αριθμ. 960/11 εισαγγελική παραγγελία, μετά από την οποία (δηλ. β' αίτηση) η Δ/ση Πολεοδομίας Θεσσαλονίκης χορήγησε τα αιτούμενα αντίγραφα την 24-3-2011, με το υπ' αριθμ. πρωτ. 22131/24-3-2011 έγγραφό της.

δ. Λόγω καθυστερημένης ικανοποίησης του σχετικού του αιτήματος, αυτός υπέβαλε στην παρούσα Επιτροπή σχετικό αίτημα για αποζημίωση, κατ' άρθρ. 5 του ν. 1943/1991, επί της οποίας εκδόθηκε, κατά τη συνεδρίαση της 10-8-2011, η (με αριθμό 4/10-8-2011, 4^ο Θέμα του Πρακτικού) απόφασή της, που έκανε εν μέρει δεκτή αυτή, επιδικάζοντάς του ποσό των 100 Ευρώ.

ε. Με τις υπό κρίση αιτήσεις του ο ενίσταται κατά της απόφασης της Επιτροπής και ζητά την αύξηση του επιδικασθέντος ποσού.

4. α. Από τις διατάξεις των παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α'), σαφώς προκύπτει ότι δεν προβλέπεται ελάχιστο ή ανώτατο ποσό προς επιδίκαση, αλλά απλώς καθορίζονται κριτήρια για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης, για το οποίο λαμβάνονται υπόψη ιδίως: *ι)* το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, *ii)* συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, *iii)* το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη. Ως εκ τούτου, ανήκει στη διακριτική ευχέρεια της Επιτροπής ο καθορισμός του ύψους της καταβλητέας αποζημίωσης, η κρίση της οποίας επί του θέματος είναι ανέλεγκτη.

β. Εν προκειμένω, ο αιτών με τις υποβληθείσες αιτήσεις του δεν προσκομίζει κανένα νεότερο στοιχείο που να ανατρέπει την κρίση της Επιτροπής, ενώ ο ίδιος με την αρχική του αίτηση, δεν ζητούσε συγκεκριμένο ποσό να του καταβληθεί και, επίσης, δεν προσκόμισε κανένα παραστατικό στοιχείο (π.χ. απόδειξη αμοιβής δικηγόρου) που να στοιχειοθετεί την καταβολή μεγαλύτερου ποσού από το επιδικασθέν.

γ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, οι κρινόμενες αιτήσεις του ως άνω ενδιαφερομένου πρέπει ν' απορριφθούν ως αβάσιμες.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα την απόρριψη των κρινόμενων αιτήσεων θεραπείας του κ. ως αβάσιμων.-

ΘΕΜΑ 2^ο

Εξέταση της υπ' αριθ. πρωτ. 1804/24-1-2011 (αριθμ. πρωτ. ΥΠ.ΕΣ.Α.Η.Δ.) αίτησης του κ. περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από το ΙΚΑ Καβάλας και το ΙΚΑ Δράμας.

A. Η εισηγήτρια Νικολέτα Νικολαΐδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ. Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** *«α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.*
β. *Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».*

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: *«2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα:*
α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.
3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα

είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. **3.** ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη, (*πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: Ι)** υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (*τυχόν*) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ΙΙ)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (*θετικής ή αρνητικής*) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **ΙΙΙ)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο

σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: ι) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), ιι) να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, ιιι) δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, iiii) δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο κ..... υπέβαλε στο Υπ.Εσωτ την υπό κρίση αίτηση, που έλαβε αριθμό πρωτοκόλλου 1804/24-1-2011, με την οποία ζητούσε την καταβολή αποζημίωσης για δικαστικά έξοδα από το ΙΚΑ Καβάλας και το ΙΚΑ Δράμας για την υπόθεση της απόφασης της Τ.Δ.Ε. του ΙΚΑ Καβάλας με αριθμό 975 της συνεδρίασης 93/19-10-2010. Για την υποβολή της αιτήσεως χρησιμοποιήθηκε το πρότυπο έντυπο αυτής, στο οποίο ο ενδιαφερόμενος, ως αιτία για την οποία ζητά την καταβολή αποζημίωσης, έχει υπογραμμίσει τις φράσεις του εντύπου «δεν απάντησε οριστικά/ καθόλου /δεν διεκπεραίωσε την υπόθεσή μου μέσα στην προθεσμία που επιβάλλει ο Ν.1943/1991», ενώ χειρόγραφα συμπλήρωσε «και προηγούμενες δεν αναγράφεται η αιτία».

β. Με το υπ' αριθμ.πρωτ.3519/10-5-2011 έγγραφο της Διεύθυνσης Διοίκησης της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας-Θράκης προς το Περιφερειακό Υποκατάστημα ΙΚΑ Καβάλας και προς το Τοπικό Υποκατάστημα ΙΚΑ Δράμας, ζητήθηκαν στοιχεία για την υπόθεση του κ.

γ. Το Περιφερειακό Υποκατάστημα ΙΚΑ Καβάλας απέστειλε τα στοιχεία της υπόθεσης με το υπ'αριθ.πρωτ.10631/13-7-2011 έγγραφό του και το Τοπικό Υποκατάστημα ΙΚΑ Δράμας με το υπ'αριθμ. 6350/18-5-2011 έγγραφό του.

δ. Από τα αποσταλέντα στοιχεία, προκύπτει ότι η αίτηση του κ. αφορά τις υπ' αριθμ. 975 και 976 αποφάσεις της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του ΙΚΑ Καβάλας (αριθμ. πρακτ. 93/19-10-2010), με τις οποίες απορρίφθηκε η υπ' αριθ. 8634/23-6-2010 ένστασή του κατά της υπ' αριθ.2593/2010 απόφασης της Διευθύντριας του ΙΚΑ που είχε απορρίψει σχετικό αίτημά του για χορήγηση σύνταξης αναπηρίας. Κατά τη συζήτηση της υποθέσεως ο αιτών ήταν παρών όπως προκύπτει από το υπ' αριθμ.93/19-10-2010 πρακτικό της ΤΔΕ του ΙΚΑ Καβάλας.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω αιτούντος, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 24^η Ιανουαρίου 2011 (αριθ.πρωτ.1804/24-01-11), έχει ασκηθεί **εκπρόθεσμα**, εφόσον τόσο από την παρέλευση της υποβολής του σχετικού από 23.6.2010 αιτήματός του (ενστάσεως) όσο και της από 19.10.2010 δοθείσας απάντησης της διοίκησης για την διεκπεραίωση υπόθεσής του (των υπ' αριθ.πρωτ.975, 976/93/19.10.2010 αποφάσεων της ΤΔΕ του ΙΚΑ Καβάλας επί της από 23.6.2010 ενστάσεώς του) και μέχρι τον χρόνο υποβολής αυτής (δηλ. της υπό κρίση αιτήσεως) παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, εφόσον αυτή έληγε στη μεν πρώτη περίπτωση την 11^η Οκτωβρίου 2010, ημέρα Τρίτη, στη δε δεύτερη την 19^η Δεκεμβρίου 2010, ημέρα Δευτέρα. Και τούτο, ανεξαρτήτως του ότι το εκπρόθεσμο της υπό κρίση αιτήσεως προκύπτει ακόμη και υπό την εκδοχή ότι ως χρόνος αφετηρίας της σχετικής προθεσμίας ήθελε υπολογισθεί η 2^α Νοεμβρίου 2011, οπότε οι ως άνω αποφάσεις απεστάλησαν με κούριερ σ' αυτόν, δεδομένου ότι και τότε η σχετική προθεσμία έληγε την 2^α Ιανουαρίου 2011.

β. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά ενόψει του μη παραδεκτού εξ απόψεως εμπρόθεσμης άσκησης της υπό κρίση αίτησης ενώπιον της Επιτροπής, παρέλκει η εξέταση του νόμου και ουσία βασίμου αυτής.

γ. Αλλά και πέραν του εκπροθέσμου, η υπό κρίση αίτηση, είναι απορριπτέα για το λόγο ότι: **i)** δεν εμπεριέχει σαφές και ορισμένο αίτημα, **ii)** δεν αναφέρει τους λόγους για τους οποίους ζητείται η καταβολή αποζημίωσης, **iii)** ως ποσό καταβολής ζητείται το σύνολο δικαστικών εξόδων, το οποίο αφενός δεν προσδιορίζεται και δεν αποδεικνύεται από κανένα παραστατικό η καταβολή του, και αφετέρου η επιδίκασή του δεν εμπίπτει στην αρμοδιότητα της παρούσας Επιτροπής.

δ. Τέλος, η επίκληση του αιτούντος ότι στις υπ' αριθμ. 975 και 976 αποφάσεις της Τοπικής Διοικητικής Επιτροπής του ΙΚΑ Καβάλας (αρ.πρακτ. 93/19-10-2011) δεν αναγράφεται η αιτία απόρριψης του αιτήματος χορήγησης αναπηρικής σύνταξης, δεν αποτελεί επίσης αντικείμενο εξέτασης της παρούσας Επιτροπής, αλλά προφανώς αποτελεί αντικείμενο εξέτασής του από τα αρμόδια διοικητικά δικαστήρια.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης του ανωτέρω ενδιαφερομένου ως εκπρόθεσμης και μη νόμιμης.-

ΘΕΜΑ 3°

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.7586/20-7-2010 αίτησης του κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από το ΙΚΑ-ΕΤΑΜ Βέροιας.-

A. Η εισηγήτρια Νικολέτα Νικολαΐδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία αποφάνθηκαν ομόφωνα ότι δεν συντρέχει περίπτωση έκδοσης απόφασης από την Επιτροπή, λόγω εκλείψεως αντικειμένου μετά τη γενόμενη παραίτηση από τον αιτούντα της υπό κρίση αιτήσεως (βλ. από 28.6.2011 υπεύθυνη δήλωση του αιτούντος, με την οποία δηλώνει ότι αίρει την από 20.7.2010 αίτησή του για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του ν. 1943/1991).-

ΘΕΜΑ 4°

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.24069/18-11-2010 αίτησης της κ. προς του Υπουργείο Εσωτερικών Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.-

A. Η εισηγήτρια Μαρία Γεωρπαλίδου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά

αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες. **β.** Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8

του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. 6. Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα,

δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι*) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii*) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii*) η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *ι*) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), *ii*) να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της**

προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Με τις υπ'αριθμ.44 και 45/14.10.2010 διατάξεις του Εισαγγελέα Εφετών Θράκης, απορρίφθηκαν οι υπ'αριθ.4 και 5/13.8.2010 προσφυγές της κατά των ισάριθμων 3 και 29/2010 διατάξεων του Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Ορεστιάδας, με τις οποίες είχαν απορριφθεί ως νομικά αβάσιμες οι από 12.9.2008 (Α.Β.Μ Γ2009/1012 και Α.Β. Μ. Β 2008/913) δύο (2) εγκλίσεις αυτής, κατά του Δήμου Ορεστιάδας και των αρμοδίων υπαλλήλων της Διεύθυνσης Πολεοδομίας και Περιβάλλοντος Επαρχείου Β. Έβρου και του Τμήματος Πολεοδομίας Ορεστιάδας, συνεπεία σχετικών ενεργειών που προέβησαν αυτοί για την κατεδάφιση οικήματος της αιτούσας.

β. Κατόπιν αυτών, η αιτούσα (.....), με το υπ' αρ.πρωτ.24069/18.11.2010 έγγραφό της προς το (τότε) Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, το οποίο διαβιβάστηκε στην παρούσα Επιτροπή, αιτείται αποζημίωσης λόγω κατεδάφισης οικήματος της ιδιοκτησίας της έπειτα από αποφάσεις των αρμόδιων διοικητικών αρχών.

4. α. Από το ανωτέρω ιστορικό, σαφώς προκύπτει ότι η υπό κρίση αίτηση δεν αφορά σε ζήτημα, του οποίου είναι αρμόδια να επιληφθεί η παρούσα Επιτροπή, διότι αρμοδιότητά της αποτελεί αποκλειστικά η εξέταση της τήρησης των πιθέμενων από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας προθεσμιών και η επιδίκαση αποζημίωσης σε περίπτωση μη τήρησης αυτών, κάτι που δεν αποτελεί στην παρούσα εξεταζόμενη υπόθεση αίτημα του πολίτη.

β. Αντιθέτως, η κρινόμενη αίτηση είναι προφανές ότι αφορά σε επιδίκαση αποζημίωσης λόγω κατεδάφισης οικήματος ιδιοκτησίας της αιτούσας και έπειτα από σχετικές αποφάσεις του Δήμου και της Διεύθυνσης Πολεοδομίας, με συνέπεια ν' αποτελεί διοικητική διαφορά προκύπτουσα από την εφαρμογή της πολεοδομικής νομοθεσίας, η οποία εκφεύγει των αρμοδιοτήτων της Επιτροπής. Ως εκ τούτου, παρέλκει οποιαδήποτε κρίση τόσο επί του εμπροθέσμου της αίτησης όσο και επί της ουσίας του αιτήματος.

γ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως νόμω αβάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, της κ....., ως νόμω αβάσιμης.-

ΘΕΜΑ 5°

Εξέταση της υπ'αρ.πρωτ.32132/25.5.11 αίτησης του κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από την Διοίκηση του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης.-

A. Η εισηγήτρια Χρυσάνθη Οικονομοπούλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ. Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.**

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις **παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4)** του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις **παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α')**, όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') ορίζεται ότι: «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο

καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημίωσης λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. *ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία**

βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *i)* υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ii)* υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, *iii)* η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: *i)* δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), *ii)* να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, *iii)* δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, *iiii)* δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....) με την υπ'αριθ.πρωτ.38303/23-03-2011 αίτηση του προς την Πρυτανεία του Α.Π.Θ. ζήτησε τη μετάταξή του σε κλάδο ανώτερης

κατηγορίας και συγκεκριμένα από τη θέση του κλάδου ΥΕ Επιμελητών σε κενή οργανική θέση του κλάδου ΔΕ Τεχνικών.

β. Η Διεύθυνση Προσωπικού του Α.Π.Θ., με το αριθ.πρωτ.47734/30.05.2011 έγγραφο της, διαβίβασε στο Υπηρεσιακό Συμβούλιο Διοικητικού Προσωπικού του Πανεπιστημίου, το εν λόγω αίτημα του, ως και άλλων ενδιαφερομένων, προκειμένου να αποφασίσει για τις σχετικές μετατάξεις των υπαλλήλων, με ταυτόχρονη κοινοποίηση του διαβιβαστικού αυτού εγγράφου στον πιο πάνω ενδιαφερόμενο.

γ. Τέλος, από τα στοιχεία του φακέλου προκύπτει ότι στο ΑΠΘ δε λειτουργεί Υπηρεσιακό Συμβούλιο από 01-01-2011, σε αναμονή κοινής υπουργικής απόφασης που αφορά τη συγκρότηση των Υπηρεσιακών Συμβουλίων των ΑΕΙ.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει, καταρχάς, ότι η υπό κρίση αίτηση του ως άνω ενδιαφερομένου, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 25^η Μαΐου 2011 (αριθ. πρωτ.32132/25-05-11), εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, το αίτημα του ενδιαφερομένου σχετικά με μετάταξή του από τον κλάδο Επιμελητών ΥΕ Κατηγορίας σε οργανική θέση του κλάδου ΔΕ Τεχνικών έχει υποβληθεί συνολικά πέντε φορές, τρεις χωρίς να υπάρχει μάλιστα αντίστοιχη προκήρυξη θέσεων και δύο με προκήρυξη αλλά ανεπιτυχώς. Ως εκ τούτου, η κρινόμενη αίτηση αποζημίωσης δεν βρίσκει έρεισμα στο νόμο, καθόσον, κατά την έννοια των προεκτεθεισών διατάξεων της κείμενης νομοθεσίας, οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις σχετικές υποχρεώσεις τους, **εφόσον, ανεξαρτήτως του αν το σχετικό αίτημα επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό**, το σχετικό περί μετάταξης υπαλλήλου αποτελεί κατεξοχήν ζήτημα υπηρεσιακής κατάστασης, η ικανοποίηση ή απόρριψη του οποίου ανάγεται σε λόγους υπηρεσιακούς, τους οποίους δεν έχει αρμοδιότητα να εξετάσει η παρούσα Επιτροπή, δεδομένου ότι δεν αφορά σε περίπτωση κακοδιοίκησης που να έχει τελεστεί με παράβαση των ισχυουσών από τον Κωδ.Διοικ.Διαδ. προθεσμιών, εντός των οποίων η διοίκηση οφείλει να απαντά.

γ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως μη νόμιμης.-

ΘΕΜΑ 6°

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.14522/0912-2010 αίτησης του κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από το Δήμο Κατερίνης Πιερίας.

A. Η εισηγήτρια Χρυσάνθη Οικονομοπούλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** *«α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.*

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: **«2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω**

αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. *ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι*) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ιι*) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών

υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **III)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: I)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. *σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004*), **II)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **III)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **IV)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με την από 27.9.2010 εξώδικη διαμαρτυρία του, που επιδόθηκε νόμιμα αυθημερόν (βλ. υπ' αριθ. 10540 Γ'/27.9.1010 έκθεση επιδόσεως του αρμόδιου δικαστικού επιμελητή του Πρωτοδικείου Κατερίνης, Νικολάου Κότση), η οποία επέχει και θέση αιτήσεως, σύμφωνα με τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, ζητά από το Δήμο Κατερίνης: **I)** την απομάκρυνση κατασκευών, για την ανάπτυξη τραπεζοκαθισμάτων επιχειρήσεων υγειονομικού ενδιαφέροντος, καθόσον οι κατασκευές αυτές αποκλείουν οπτικά και φυσικά το κατάστημα του από το πεζοδρόμιο αποτρέποντας οποιαδήποτε εμπορική χρήση και αξιοποίηση του ακινήτου, **II)** να ενημερωθεί γραπτώς για τις αποφάσεις και τις διοικητικές πράξεις του Δήμου που επέτρεψαν την εγκατάσταση αυτών των κατασκευών, καθώς και για τις σχετικές ενέργειες μετά τη λήψη της ανωτέρω αιτήσεως.

β. Με την αριθμ.πρωτ.14522/09.12.2010 αίτηση του προς την Επιτροπή εφαρμογής των διατάξεων του άρθρου 5 του Ν.1943/1991 της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας Θράκης, ο ζητά αποζημίωση 50.000 ευρώ, για περιουσιακή ζημία, καθόσον το ακίνητο του παραμένει κενό από το Μάιο του 2010, λόγω των κατασκευών του Δήμου (παταριών και στεγάστρων) που αποκλείουν, οπτικά και φυσικά το κατάστημά του και αποτρέπουν οποιαδήποτε εμπορική χρήση και αξιοποίηση. Επιπρόσθετα, ζητά αποζημίωση και για ηθική βλάβη, αφού ο Δήμος Κατερίνης δεν απάντησε στα αιτήματα του.

γ. Με το αριθμ.14522/17.12.2010 έγγραφο της Δ/νσης Διοίκησης της ΑΔΜΘ ζητήθηκαν από το Δήμο Κατερίνης οι απόψεις επί του θέματος, επί του οποίου αυτός δεν απάντησε.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω αιτούντος, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 9^η Δεκεμβρίου 2010 (αριθμ.πρωτ.14522/09-12-10), εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της 50νθήμερης προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσής του (που έληγε την 16^η Νοεμβρίου 2010, εφόσον το αίτημά του προς τη διοίκηση είχε υποβληθεί την 27.9.2010) και μέχρι τον χρόνο υποβολής της υπό κρίση αιτήσεως, που έληγε την 17^η Ιανουαρίου 2011, δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, που άρχεται μετά τη λήξη της ως άνω 50νθήμερης προθεσμίας.

β. Από τα στοιχεία του φακέλου διαπιστώνεται ότι πράγματι ο Δήμος, καίτοι είχε προς τούτο τη σχετική υποχρέωση, δεν απάντησε εντός της 50νθήμερης ως άνω προθεσμίας επί της από 27.9.2010 αιτήσεως του πιο πάνω ενδιαφερομένου, με συνέπεια να πρέπει να υποχρεωθεί στην καταβολή σχετικής αποζημίωσης υπέρ τούτου.

γ. Ωστόσο, ενόψει του ότι από τα στοιχεία του φακέλου δεν αποδεικνύεται το αιτούμενο ύψος της περιουσιακής ζημίας, η Επιτροπή περιορίζεται στον καθορισμό αποζημίωσης μόνο κατά το σκέλος της πρόκλησης ηθικής βλάβης σε βάρος του αιτούντος από τον πιο πάνω Δήμο (Κατερίνης), το οποίο, ενόψει των συγκεκριμένων ειδικών συνθηκών, δηλ. της όχι απλώς καθυστερημένης απάντησης αλλά παντελούς απαντήσεως τόσο στον ενδιαφερόμενο όσο και στην Επιτροπή, αλλά και λοιπών άλλων εν γένει περιστάσεων, προσδιορίζει στο ύψος των τριακοσίων (300) ευρώ, κατά μερική αποδοχή της υπό κρίση αιτήσεως.

δ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να γίνει εν μέρει δεκτή.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή **αποφασίζει ομόφωνα**, να γίνει **εν μέρει δεκτή** η κρινόμενη αίτηση και να καταβληθεί στο αιτούντα, από τον Δήμο Κατερίνης, **το ποσό των (300 €) τριακοσίων ευρώ**.

ΘΕΜΑ 7^ο

Εξέταση της υπ' αριθμ. πρωτ. 64128/7225/10-11-2010 αίτησης του κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από το Δασαρχείο Καβάλας.

A. Η εισηγήτρια Χρυσάνθη Οικονομοπούλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Ε', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ.Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** *«α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.*

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') ορίζεται ότι: «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται

υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: 1) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει**

από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ii)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **iii)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: i) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ii)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών, με την υπ'αρ.πρωτ.2945/09.07.2010 αίτησή του, προς το Δασαρχείο Καβάλας ζήτησε εγγράφως να του γνωστοποιηθεί η νομότυπη διαδικασία κήρυξης αναδασωτέας μιας έκτασης και συγκεκριμένα της έκτασης 9483,69 τμ στη θέση «Μυγδανιές» του αγροκτήματος Δ. Δ. Φωλεάς του Δήμου Ελευθερών.

β. Το Δασαρχείο Καβάλας, με το υπ'αριθμ.πρωτ.1333/27.07.2010 έγγραφο του κοινοποιεί στον αιτούντα, την υπ'αριθμ.πρωτ.11042/1260/01.03.2010 απόφαση του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης, με την οποία κηρύχθηκε αναδασωτέα η

ανωτέρω περιοχή. Επίσης προς ενημέρωση του αποδέκτη, αναγράφεται ρητά η διαδικασία άσκησης προσφυγής, κατά της ανωτέρω απόφασης, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

γ. Κατόπιν αυτών, στις 10.11.2010, ο κ. υπέβαλε την υπό κρίση αίτηση προς την αρμόδια επιτροπή για την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 5 του ν.1943/1991

4. α. Από τα παραπάνω εκτεθέντα σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω ενδιαφερομένου, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 10^η Νοεμβρίου 2010 (αριθ. πρωτ.64128/7225/10.11.10), **έχει ασκηθεί εκπρόθεσμα**, εφόσον από την πιο πάνω δοθείσα απάντηση της διοίκησης (27.7.2010), παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, δεδομένου ότι αυτή έληγε στις **25.09.2010**, ημέρα Δευτέρα.

β. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, η κρινόμενη αίτηση απορρίπτεται ως εκπρόθεσμη

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως εκπρόθεσμης.-

ΘΕΜΑ 8^ο

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.2300/1723828-07-2011(συμπληρωματική των από 24-1-2011, 09-05-2011 ομοίων αιτήσεων) αίτησης θεραπείας του κ..... κατά της με αριθ. 2/11-11-2010 θέμα 2^ο πρακτικού, απόφασης της Ειδικής Επιτροπής Εφαρμογής Νομοθεσίας, της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης.-

A. Η εισηγήτρια Ναταλία Παπαμιχαήλ, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού – Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας η εν λόγω εισηγήτρια απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α')

ορίζεται ότι: «**α.** Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου,

εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «**2.** Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. **3.** ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη,*

επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: Ι)** υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ΙΙ)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **ΙΙΙ)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: Ι)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ΙΙ)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του

για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

γ. Περαιτέρω, κατά την έννοια των συνδυασμένων διατάξεων 10 (παρ. 5), 24, 25 και 26 του Κωδ.Διοικ.Διαδ. (ν. 2690/99), σαφώς συνάγεται ότι το δικαίωμα του ενδιαφερομένου (για την αποκατάσταση της υλικής ή ηθικής του βλάβης από ατομική πράξη) για άσκηση της αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής φέρεται να προϋποθέτει: **i)** τη μη πρόβλεψη από την κείμενη νομοθεσία περίπτωση ασκήσεως κατά των αντίστοιχων διοικητικών πράξεων ενδικοφανούς ή ειδικής διοικητικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 93/2009), καθώς **και ii)** τη μη εξάντληση της κατά χρόνο αρμοδιότητας των διοικητικών οργάνων που έχουν εκδώσει τις πράξεις των οποίων ζητείται η ανάκληση, όπως στην περίπτωση των Επιτροπών Ελέγχου Νομιμότητας των πράξεων ΟΤΑ κ.λ.π. (ΣτΕ 1401/2009, ΣτΕ 333, 334/2007, ΣτΕ 1530, 2108/2006 κ.α.), οι τυχόν δε επ' αυτών (αιτήσεων θεραπείας) εκδιδόμενες πράξεις είναι ακυρωτέες ως αναρμοδίως κατά χρόνο εκδοθείσες (ΣτΕ 1356, 2709, 3316/2006, ΣτΕ 2566/2000, ΣτΕ 1882/1993 κ.α.), πράγμα που, εξ αντιδιαστολής, συνάγεται ότι, στην περίπτωση παροχής στον θιγόμενο από τις πράξεις αυτές διοικούμενο δυνατότητας ασκήσεως των πιο πάνω διοικητικών προσφυγών (δηλ. ειδικής ή ενδικοφανούς), αποκλείεται ως μη επιτρεπτή η (εκ παραλλήλου ή εκ των υστέρων) άσκηση αιτήσεως θεραπείας ή ιεραρχικής προσφυγής (πρβλ. ΓνμδΝΣΚ 38/2009).

δ. Τέλος, πρέπει να επισημανθεί ότι: **i)** για την άσκηση της σχετικής αίτησης, που αποτελεί απλή διοικητική προσφυγή και δεν αναστέλλει την εκτέλεση της προσβαλλόμενης πράξης, παρά μόνο, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, μπορεί να διακόψει την προθεσμία άσκησης της προσφυγής (ΣτΕ 457/2008), δεν τίθεται ορισμένη προθεσμία, πλην, όμως, αυτή πρέπει να ασκείται εντός του κατά περίπτωση κρινόμενου ως ευλόγου χρόνου (ΓνμδΝΣΚ 305/2005), **ii)** η προβλεπόμενη, αντιστοίχως, στο άρθρο 24 ΚΔΔ προθεσμία για γνωστοποίηση της απόφασης της διοίκησης επί της αίτησης θεραπείας, ενόψει των ιδιαίτερα δυσμενών συνεπειών που επάγεται η πράξη για τον δικαιούμενο, αλλά και της διάταξης του άρθρου 10 παρ. 5 του ΚΔΔ, θα πρέπει να θεωρηθεί ως ενδεικτική, λαμβανομένου μάλιστα υπόψη ότι έχει νομολογηθεί ότι ακόμη και ο ρητός χαρακτηρισμός μιας προθεσμίας ως υποχρεωτικής για τη διοίκηση, είναι δυνατόν νοηθεί ότι έχει απλώς την έννοια της έντονης υπόδειξης προς αυτήν (διοίκηση) για ταχεία ενέργεια (βλ. ΓνμδΟΛΝΣΚ 85/2004, ΣτΕ 2079/1987), **iii)** στην έννοια του δικαιουμένου για την άσκηση της ανωτέρω αίτησης (θεραπείας), δεν πρέπει, κατά

την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, να αποκλειστεί και η περίπτωση αυτή να υποβληθεί και από οποιαδήποτε υπηρεσία του στενότερου ή ευρύτερου δημόσιου τομέα, σε βάρος της οποίας έχει επιβληθεί η κύρωση του διοικητικού προστίμου, σύμφωνα με τις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991, όπως ισχύει, ενόψει της όλως γενικής διατύπωσης του νόμου, ο οποίος παρέχει τη σχετική δυνατότητα αδιακρίτως σε κάθε ενδιαφερόμενο, αρκεί αυτός να υφίσταται υλική ή ηθική βλάβη από την έκδοση ατομικής πράξης την αποκατάσταση της οποίας να αιτείται με τη συγκεκριμένη διοικητική προσφυγή. **iiii)** Κατά την έννοια των γενικών αρχών του διοικητικού δικαίου, μια διαφορά τερματίζεται οριστικά σε διοικητικό επίπεδο, δίχως να επιτρέπεται καταρχάς στη διοίκηση να επανέλθει επί των οριστικώς κριθέντων απ' αυτήν, εκτός αν ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει νέα αίτηση (δηλ. κατ' ουσία δεύτερη {β'} αίτηση θεραπείας), **είτε** επικαλούμενος και προσκομίζοντας νέα, δηλ. μη ληφθέντα υπόψη κατά την έκδοση της οριστικής (διοικητικής) απόφασης, και ουσιώδη στοιχεία, των οποίων η έρευνα θα οδηγούσε σε διάφορο αποτέλεσμα, είτε επικαλούμενος πάγια μεταβολή της νομολογίας των ανωτάτων δικαστηρίων, **είτε**, τέλος, επικαλούμενος μεταγενέστερη της αρχικής κρίσης νομοθετική ρύθμιση (πρβλ. ΣτΕ 197/1991, ΣτΕ 4166/1986, ΣτΕ 4055/80, ΣτΕ 3613/79 κ.α.).

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Με την αριθμ.πρωτ. **31257/2048/07-06-2010** αίτησή του προς την Επιτροπή, ο κ..... ζήτησε την καταβολή αποζημίωσης από το Δήμο Σώστου, επειδή δεν απάντησε στο αρ. πρωτ. **3790/6-11-2009** αίτημά του, με το οποίο αιτήθηκε: **i)** αντίγραφο της απόφασης με την ημερομηνία έναρξης καθυκόντων του Προέδρου του Τοπικού Συμβουλίου Σώστου, **ii)** αντίγραφο της απόφασης του Υπουργού Εσωτερικών, με την οποία καθορίζεται το ύψος των εξόδων παράστασης του Προέδρου Τοπικού Συμβουλίου, **iii)** ενημερωτικό σημείωμα από το οποίο να προκύπτει το ποσό που εισέπραξε κατά το έτος και αθροιστικά μέχρι σήμερα ο Πρόεδρος του Τοπικού Συμβουλίου Σώστου, **και** **iiii)** αντίγραφα των σχετικών προσκλήσεων του Προέδρου για σύγκληση Τοπικού Συμβουλίου από τις οποίες να φαίνονται τα προς συζήτηση θέματα.

β. Ο Δήμος Σώστου απάντησε μερικώς στο αίτημα του ενδιαφερομένου, δηλ. μόνο στα αριθμ. **i** και **iiii** αιτήματα, με το υπ' αριθ.πρωτ.**3790/26-11-2009** έγγραφο του, αποστέλλοντας σε αυτόν φωτοαντίγραφο του Πρακτικού Ορκωμοσίας της Δημοτικής Αρχής με ημερομηνία 28-12-2006 και φωτοαντίγραφο της από 05-11-2009 πρόσκλησης του Προέδρου Τοπικού Συμβουλίου κ. Σ..... Δ....., ενώ τα ερωτήματα **ii** και **iii** δεν τα απάντησε με την αιτιολογία ότι, αντίκεινται στις διατάξεις του ν. 2472/1997 περί προστασίας των προσωπικών δεδομένων.

γ. Ακολούθως, ο ενδιαφερόμενος απευθύνθηκε με το υπ'αριθμ.πρωτ.32225/3807/**29-12-2009** έγγραφό του, στην Γενική Γραμματέα της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας-Θράκης, ζητώντας να μεριμνήσει για την παροχή των αιτούμενων στοιχείων από το Δήμο Σώστου, η οποία, με το υπ'αριθμ.πρωτ.850/150/**28-01-2010** έγγραφό της επισημαίνει στο Δήμο Σώστου ότι, οφείλει να διευκολύνει την πρόσβαση του ενδιαφερομένου στα αιτούμενα έγγραφα, εφόσον αυτά αποτελούν διοικητικά έγγραφα και δεν εμπίπτουν στο πεδίο του άρθρου 2, παρ. β, του ν. 2472/1997.

δ. Μετά απ' αυτά, ο πιο πάνω ενδιαφερόμενος υπέβαλε την **25-02-2010** (αριθ.πρωτ. Σ.τ.Π. 125265/01-03-10), αναφορά στον Συνήγορο του Πολίτη κατά του Δήμου Σώστου, ενώ την **12-03-2010** ο ενδιαφερόμενος επανήλθε με έγγραφο στον Συνήγορο του Πολίτη για το ίδιο θέμα.

ε. Στη συνέχεια, η Περιφέρεια, κατόπιν τηλεφωνικής επικοινωνίας με το ΣτΠ, απηύθυνε νέο έγγραφο προς το Δήμο Σώστου με αριθμ.πρωτ.15984/2184/**22-03-2010**, σχετικά με την χορήγηση των αιτούμενων εγγράφων στον κ., ενώ ο ΣτΠ στο, με το υπ'αριθμ.πρωτ. 125265/12532/2010/17.5.2010 πόρισμά του, επισημαίνει στο Δήμο Σώστου να επανεξετάσει και να ικανοποιήσει το αίτημα του κ.

στ. Πράγματι, κατόπιν τούτων, ο Δήμος Σώστου, με το υπ'αριθμ.πρωτ.1551/14-06-2010 έγγραφό του, ως συνέχεια της αριθμ. **3790/26-11-2009** αρχικής απάντησης, απέστειλε στον κ. φωτ/φο της υπ'αριθμ.2/66510/0022/08 ΚΥΑ σχετικά με τις αμοιβές των Προέδρων -Μελών Τοπικών Συμβουλίων, κοινοποιώντας σχετικά και στον Σ.τ.Π.

ζ. Επακολούθησε η υποβολή, εκ μέρους του πιο πάνω ενδιαφερομένου, του υπ'αριθμ.πρωτ. 22/**23-6-2010** εγγράφου προς το Σ.τ.Π., καθώς και της από 7.6.2011 αίτησής του στην Ειδική Επιτροπή του άρθρου 5 του Ν. 1943/1991, παρέχοντας συμπληρωματικά στοιχεία σχετικά με την υπόθεσή του, ενώ στις 25-10-2010 ο ίδιος ο αιτών υπέβαλλε, εκ νέου, έγγραφο στην Επιτροπή, κοινοποιώντας παράλληλα και στο ΥΠΕΣΑΗΔ, στο οποίο αιτείται τις ενέργειες της Επιτροπής, καθώς έχει παρέλθει σημαντικά μεγάλο χρονικό διάστημα από την υποβολή της αίτησής του.

η. Η Επιτροπή, στην υπ'αριθ. 02/02/11-10-2010 Συνεδριάσή της, αποφάσισε ομόφωνα για την απόρριψη της από 07-06-2010 αίτησης του ενδιαφερομένου για καταβολή αποζημίωσης λόγω εκπρόθεσμης άσκησης της.

θ. Κατά της ως άνω απόφασης της Επιτροπής ασκείται, ήδη, η υπό κρίση αίτηση θεραπείας, στο περιεχόμενο της οποίας αναφέρεται ότι η εν λόγω απόφαση στερείται εμπειριστατωμένης αιτιολογίας, ότι ημερομηνία αίτησης έπρεπε να θεωρηθεί η ημερομηνία

της οριστικής απάντησης του πορίσματος του Σ.τ.Π, ενώ επισημαίνει χρονική καθυστέρηση στην εξέταση της αίτησής του.

4. α. Από τα παραπάνω συνάγεται ότι, ο ανωτέρω βασικός ισχυρισμός του ανωτέρω ενδιαφερομένου περί δήθεν μη εκπροθέσμου, δεν ευσταθεί, καθόσον καθ' όλα παραδεκτώς, νομίμως και ορθώς η Επιτροπή απέρριψε την αρχική αίτησή του σ' αυτήν, με την υπ' αριθ.02/02/11-10-2010 απόφασή της, ως εκπρόθεσμη, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την πλήρη διεκπεραίωση της υπόθεσης επί της από 6.11.2009 αιτήσεώς του (26.11.2009) και μέχρι τον χρόνο υποβολής αυτής (7.6.2010) είχε παρέλθει η αποκλειστική 60νθημερη προθεσμία ασκήσεώς της, η οποία **είχε ήδη λήξει την 26-01-2010. !!!**

β. Υπό την έννοια αυτή, αλυσιτελώς προβάλλονται και οι άλλοι λόγοι της κρινόμενης αίτησης θεραπείας, διότι θίγουν ζητήματα που ορθώς δεν απασχόλησαν την Επιτροπή, μετά το εκπρόθεσμο της αρχικής αιτήσεώς του και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να εξεταστούν, από την παρούσα Επιτροπή, η οποία δεν μπορεί, για το λόγο αυτό, να υπεισέλθει στην ουσία της υπόθεσης, στο πλαίσιο της υπό κρίση αίτηση θεραπείας.

γ. Άλλωστε, οι κατά τα άλλα προβαλλόμενοι λόγοι ανάκλησης / τροποποίησης, οι οποίοι εμπεριέχονται στο κείμενο της κρινόμενης αίτησης θεραπείας δεν αφορούν το υπ' αριθ.πρωτ. 3790/6.11.2009 αίτημά του προς το Δήμο Σώστου και την σχετική αρχική αίτησή του στην Επιτροπή, επί της οποίας εκδόθηκε η κρινόμενη απόφαση και, ως εκ τούτου, δεν μπορούν να εξεταστούν, καθώς η Επιτροπή δεν υπεισέρχεται στην ουσία της υπόθεσης, παρά μόνο εξετάζει την τήρηση από τη διοίκηση των τιθέμενων από τον Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας προθεσμιών και επιδικάζει αποζημίωση σε βάρος της και υπέρ του διοικουμένου, όταν δεν τηρούνται αυτές, υπό την προϋπόθεση, όμως, ότι το σχετικό αίτημα του διοικουμένου προς την Επιτροπή έχει ασκηθεί εμπροθέσμως, πράγμα που, όμως, δεν ίσχυσε στην κρινόμενη περίπτωση, κατά τα παραπάνω.

δ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση θεραπείας πρέπει ν' απορριφθεί ως αβάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης θεραπείας, του κ....., ως μη νόμιμης και αβάσιμης.-

ΘΕΜΑ 9°

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.27266/9-5-2011 αίτησης του Κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

A. Η εισηγήτρια Θωμαή Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας ο εν λόγω εισηγητής απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** «**α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαίνονται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.**
β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2. Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα:**

α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. 3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991(ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') ορίζεται ότι: «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρης αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και

Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημίωσης λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (*πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτούμενης αποζημίωσης ήτοι: i)** υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (*τυχόν*) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ii)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (*θετικής ή αρνητικής*) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **iii)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής

ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: ι) δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), ιι) να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, iii) δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, iiii) δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με τις από **03-01-2011** (αριθ.πρωτ.6,7/4.1.11) αιτήσεις του προς τον Δήμο Θεσσαλονίκης, ζητάει να παρουσιάσει στο Δημοτικό Συμβούλιο την πρότασή του που αφορά σε ολοκληρωμένο σχέδιο για την καταπολέμηση της παράνομης εργασίας των εκδιδομένων γυναικών και δεύτερο να του υποδείξει ο Δήμος την περιοχή που έχει ορίσει για άσκηση επαγγέλματος από ιερόδουλους.

β. Στις **17-01-2011** ο πιο πάνω αιτών με συνεργάτη του επισκέφτηκε τον Δήμο Θεσ/νίκης και σε συνάντησή του με τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Αβραμόπουλο έλαβε προφορική απάντηση ότι το θέμα του δεν θα έμπαινε στο Δημοτικό Συμβούλιο, ενώ σε άλλη επίσκεψή του μέσα στον ίδιο μήνα και σε συνάντηση που είχε πάλι με τον κ. Αβραμόπουλο έλαβε την απάντηση ότι δεν είναι ακόμα η ώρα για να γίνει, όπως ο ίδιος αναφέρει στο από 12/4/2011 έγγραφό του προς τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Μπουτάρη.

γ. Ακολούθως, στις **28-03-2011** έλαβε απαντητική επιστολή από τον Δήμαρχο Θεσ/νίκης κ. Μπουτάρη, ο οποίος αναφέρει ότι μελέτησε το σχέδιο και όταν έρθει η στιγμή να επιληφθεί

του θέματος θα επικοινωνήσει μαζί του για να συζητήσουν τις προτάσεις του.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω αιτούντος, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την **9η Μαΐου 2011** (αρ.πρωτ. 27266/09-05-2011), **εκπροθέσμως** έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της 50νθήμερης προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσής του (που έληγε την 23^η Φεβρουαρίου 2011, εφόσον το αίτημά του προς τη διοίκηση είχε υποβληθεί την 4.1.2011) και μέχρι τον χρόνο υποβολής της υπό κρίση αιτήσεως (9.5.2011), είχε παρέλθει η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, που άρχιζε μετά τη λήξη της ως άνω 50νθημερης προθεσμίας (23. 2.2011) και έληγε την 26^η Απριλίου 2011, ημέρα Τρίτη.

β. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν' απορριφθεί ως **εκπρόθεσμη**.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως εκπρόθεσμης.-

ΘΕΜΑ 10^ο

Εξέταση της υπ' αριθμ.πρωτ.27268/9-5-2011 αίτησης του κ..... περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από τον Δήμο Θεσσαλονίκης.

A. Η εισηγήτρια Θωμαή Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας ο εν λόγω εισηγητής απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (Κωδ.Διοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') ορίζεται ότι: «α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες

προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.

β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις **παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4)** του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία.

3. Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. **4.** ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «7. Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... 8. Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημιώσεως λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc* γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός

της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: Ι)** υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, **ΙΙ)** υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **ΙΙΙ)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: Ι)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004), **ΙΙ)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **ΙΙΙ)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **ΙΙΙΙ)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την

οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο αιτών (.....), με την από 22.2.2011 αίτησή του προς το Δήμο Θεσ/νίκης ζήτησε να παρουσιάσει στο οικείο Δημοτικό Συμβούλιο την πρότασή του που αφορά σε ολοκληρωμένο σχέδιο για την καταπολέμηση της παράνομης εργασίας των εκδιδομένων γυναικών, ενώ το ίδιο αίτημα είχε υποβάλλει και με την από **3-01-2011** προηγούμενη αίτησή του στο Δήμο Θεσ/νίκης, το οποίο απαντήθηκε προφορικά από τον πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου κ. Αβραμόπουλο και γραπτά από τον Δήμαρχο Θεσσαλονίκης κ. Μπουτάρη.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω αιτούντος, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 9η Μαΐου 2011 (αριθμ.πρωτ.27268/09-05-2011), εμπροθέσμως έχει ασκηθεί, εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσης και μέχρι τον χρόνο υποβολής του εν λόγω αιτήματος δεν παρήλθε η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της.

β. Ωστόσο, ο αιτών εκτιμάται ότι, ενόψει της ανωτέρω πλοκής του ιστορικού της εν λόγω υπόθεσης, επαναλαμβάνει το αίτημά του κατά τρόπο **καταχρηστικό**, οπότε στην περίπτωση αυτή ο οικείος φορέας απαλλάσσεται από την υποχρέωση να αποφανθεί στο αίτημα του πολίτη, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 4 του Κωδ.Διοικ.Διαδ (ν. 2690/1999).

γ. Άλλωστε, το αίτημα του πιο πάνω ενδιαφερομένου για δημιουργία “οικισμού”, στον οποίο θα βρίσκουν επαγγελματική στέγη εκδιδόμενα πρόσωπα, είναι, κατά την ομόφωνη γνώμη της Επιτροπής, μη νόμιμο, σύμφωνα και με τα αναφερόμενα στο υπ’αριθ.πρωτ.1907/59659/21.6.2011 έγγραφο της Νομικής Υπηρεσίας του Δήμου Θεσσαλονίκης, όπου, μεταξύ άλλων, αναφέρεται ότι “... σύμφωνα με το νόμο - άρθρα 3 και 4 του ν. 2734/99 - η χρήση οικημάτων για άσκηση επαγγελματικού ομαδικού εταιρισμού με οποιαδήποτε μορφή, όνομα ή τίτλο, απαγορεύεται, ενώ και η χορήγηση δεύτερης άδειας στο ίδιο οίκημα ή στην ίδια πολυκατοικία απαγορεύεται. ...”.

δ. Συνεπώς, από τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει ν’ απορριφθεί ως μη νόμιμη και αβάσιμη.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης, ως μη νόμιμης.-

ΘΕΜΑ 11°

Εξέταση της υπ'αριθμ.πρωτ.7622/12-5-2011 αίτησης του κ. περί καταβολής σ' αυτόν, χρηματικής αποζημίωσης από τον Δ/ση Πολεοδομίας Καβάλας.

A. Η εισηγήτρια Θωμαή Βεάζογλου, υπάλληλος του κλάδου ΠΕ Διοικητικού-Οικονομικού, με βαθμό Δ', εμφανίστηκε ενώπιον της Επιτροπής και ανέγνωσε τη γραπτή εισήγησή της.

B. Ύστερα από την ανάγνωση της εισήγησης και την ενημέρωση των μελών της ως άνω Επιτροπής, μετά το πέρας της οποίας ο εν λόγω εισηγητής απεχώρησε, επακολούθησε η μελέτη των στοιχείων της υπόθεσης και διαλογική συζήτηση μεταξύ των μελών της, κατά την οποία διαπιστώθηκαν τα εξής:

1. α. Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας (ΚωδΔιοικ Διαδ), που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως αυτή αρχικά αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 του ν. 3230/2004 (ΦΕΚ 44 Α') και ήδη ισχύει μετά την εκ νέου αντικατάστασή της με το άρθρο 6 παρ. 1 του ν. 3242/ 2004 (ΦΕΚ 102 Α') **ορίζεται ότι:** *«α. Οι δημόσιες υπηρεσίες, οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης και τα νομικά πρόσωπα δημοσίου δικαίου, όταν υποβάλλονται αιτήσεις, οφείλουν να διεκπεραιώνουν τις υποθέσεις των ενδιαφερομένων και να αποφαινούνται για τα αιτήματά τους μέσα σε προθεσμία πενήντα (50) ημερών, εφόσον από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες. Η προθεσμία αρχίζει από την κατάθεση της αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία και την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των απαιτούμενων δικαιολογητικών, πιστοποιητικών ή στοιχείων. Αν η αίτηση υποβληθεί σε αναρμόδια υπηρεσία, η υπηρεσία αυτή οφείλει, μέσα σε τρεις (3) ημέρες, να τη διαβιβάσει στην αρμόδια και να γνωστοποιήσει τούτο στον ενδιαφερόμενο. Στην περίπτωση αυτή η προθεσμία αρχίζει από τότε που περιήλθε η αίτηση στην αρμόδια υπηρεσία. Για υποθέσεις αρμοδιότητας περισσότερων υπηρεσιών, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου παρατείνεται κατά δέκα (10), ακόμη, ημέρες.*
β. Με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να ορίζεται, κατά περίπτωση, διαφορετική προθεσμία για τη διεκπεραίωση υποθέσεων, εφόσον το επιβάλλουν ειδικοί λόγοι, που αναφέρονται σ' αυτήν.».

β. Επίσης, στις παρ. 2 και 3 του ίδιου παραπάνω άρθρου (4) του πιο πάνω Κώδικα, όπως η μεν πρώτη (2) ισχύει μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 1 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004, η δε δεύτερη (3) μετά την αντικατάστασή της με την παρ. 3 του άρθρου 11 του ν.

3230/2004 ορίζεται ότι: «**2.** Εάν κάποια υπόθεση δεν μπορεί να διεκπεραιωθεί λόγω αντικειμενικής αδυναμίας, ειδικά αιτιολογημένης, η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, εντός πέντε (5) τουλάχιστον ημερών πριν από την εκπνοή τους, να γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα: α) τους λόγους της καθυστέρησης, β) τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση και τον αριθμό τηλεφώνου του, για την παροχή πληροφοριών και γ) κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία. **3.** Οι υπηρεσίες απαλλάσσονται από τις κατά την παράγραφο 1 υποχρεώσεις αν το αίτημα είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό. 4. ...».

γ. Ακόμη, στις παρ. 5 και 6 του αυτού ως άνω άρθρου (4) του ίδιου πάντοτε Κώδικα, που προστέθηκαν με την παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 3242/2004 ορίζεται ότι «**5.** Η υπηρεσία στην οποία υποβάλλεται η αίτηση χορηγεί στον ενδιαφερόμενο απόδειξη παραλαβής όπου περιλαμβάνονται ο οικείος αριθμός πρωτοκόλλου, η προθεσμία εντός της οποίας υφίσταται υποχρέωση προς διεκπεραίωση της υπόθεσης, καθώς και η επισήμανση ότι, σε περίπτωση υπέρβασης των χρονικών ορίων που καθορίζονται στις παραγράφους 1 και 2 του παρόντος άρθρου, παρέχεται δυνατότητα αποζημίωσης κατά τις ρυθμίσεις των παραγράφων 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/91 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως ισχύει. **6.** Οι προθεσμίες των παραγράφων 1 και 2 του παρόντος άρθρου δεν ισχύουν για αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, εφόσον υφίσταται εκκρεμής δίκη, καθώς και για τις περιπτώσεις, όπου απαιτείται εμφάνιση του ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου, και η μη προσέλευσή του οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.».

δ. Περαιτέρω, στις παρ. 7 και 8 του άρθρου 5 του ν. 1943/1991 (ΦΕΚ 50 Α'), όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους, αντιστοίχως, με τις παρ. 1 και 2 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 (ΦΕΚ102Α') **ορίζεται ότι:** «**7.** Σε περίπτωση μη τήρησης των προθεσμιών που προβλέπονται στις διατάξεις του ν. 2690/1999 (ΦΕΚ 45 Α'), όπως ισχύουν, καταβάλλεται στον αιτούντα, από τον οικείο φορέα, πλήρους αποζημίωση. Η αποζημίωση αυτή αφαιρείται από το τυχόν, μεταγενεστέρως, επιδικαζόμενο ποσό, εφόσον γίνει δεκτή από το αρμόδιο δικαστήριο σχετική αγωγική απαίτηση, κατά τις περί αστικής ευθύνης διατάξεις. ... **8.** Το ύψος του καταβλητέου χρηματικού ποσού που προβλέπεται στην προηγούμενη παράγραφο καθορίζεται από τις Επιτροπές της παραγράφου 13 του παρόντος άρθρου μετά από εισήγηση της Γενικής Γραμματείας Δημόσιας Διοίκησης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης του Υπουργείου Εσωτερικών ... ή της Περιφέρειας, που επιλαμβάνεται μετά από αίτηση του πολίτη. Για τον καθορισμό του ύψους της καταβλητέας πλήρους αποζημίωσης λαμβάνονται υπόψη ιδίως: α) το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, β) συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση, γ) το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του πολίτη...».

ε. Τέλος, στο άρθρο 1 παρ. 2 της (κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 3 του άρθρου 7 του ν. 3242/2004 εκδοθείσης) υπ'αρ.ΔΙΣΚΠΟ/4.17/οικ17170/3.8.2004 κοινής απόφασης των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης και Οικονομίας και Οικονομικών (ΦΕΚ 1266/10.8.04 τ. Β') ορίζεται ότι «2. Οι αιτήσεις υποβάλλονται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία εξήντα (60) ημερών, από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για την διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση. 3. ...».

2. α. Από τη συνδυασμένη ερμηνεία των ως άνω διατάξεων, σαφώς, εκτός των άλλων, προκύπτει ότι ο νομοθέτης, εναρμονιζόμενος με την αναθεωρημένη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 3 του Συντάγματος και αποβλέποντας προεχόντως και κυρίως στη λειτουργική αποτελεσματικότητα της διοίκησης και την ποιοτική αναβάθμιση των παρεχομένων προς τον πολίτη υπηρεσιών, προχώρησε στην εξειδίκευση της υποχρέωσης της διοίκησης για δραστηριοποίηση των διοικητικών υπηρεσιών, με σκοπό την ταχεία και αποτελεσματική εξυπηρέτηση των πολιτών, καθιερώνοντας συντομότερη προθεσμία, με ταυτόχρονη επιβολή, σε περίπτωση αδικαιολόγητης υπέρβασης αυτής, της κύρωσης πλήρους πλέον αποζημίωσης, οι διατάξεις της οποίας πάντως, διατηρώντας τον κυρωτικό τους χαρακτήρα, δεν εντάσσονται στη νομοθεσία περί αποζημίωσης λόγω ευθύνης του Δημοσίου, των ΟΤΑ και των λοιπών ΝΠΔΔ (βλ. *ad hoc γνώμη πλειονοψηφίας στην ΟΛΣΤΕ 3004/2010 – 7^η σκέψη, επίσης γνώμη πλειονοψηφίας στην ΣΤΕ 1499/2009 – 6^η σκέψη*).

β. Ωστόσο, κατά την έννοια των ίδιων παραπάνω διατάξεων, η παραβίαση, εκ μέρους της διοίκησης, της υποχρέωσης να απαντά, θετικά ή αρνητικά, στα αιτήματα των πολιτών, εντός της τασσόμενης από το νόμο προθεσμίας και, σε περίπτωση που διαπιστώσει ότι δεν είναι αρμόδια, να διαβιβάσει άμεσα την αίτηση στο αρμόδιο, με ταυτόχρονη, τότε, γνωστοποίηση της οικείας ενέργειας στον ενδιαφερόμενο πολίτη (πρβλ. *ΣΤΕ 158/2010 – 8^η σκέψη, ΣΤΕ 2274/1994, ΔΕφΘεσ 756/2000 κ.α.*), επισύρει την επιβολή της κύρωσης της αποζημίωσης υπέρ του αιτούντος πολίτη και σε βάρος της διοίκησης, **εφόσον η αίτηση τούτου, αφενός μεν έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα**, ήτοι εντός της αποκλειστικής ως άνω προθεσμίας των εξήντα (60) ημερών, αρχομένης από την παρέλευση άπρακτης της προθεσμίας που ορίζεται για τη διεκπεραίωση της υπόθεσης ή την οριστική απάντηση, **αφετέρου δε κριθεί ως νόμω και ουσία βάσιμη**, υπό την έννοια τόσο της σωρευτικής συνδρομής των θετικών προϋποθέσεων της αιτουμένης αποζημίωσης ήτοι: *ι*) υποβολή σαφούς και ορισμένου νομίμου αιτήματος, εκ μέρους του ενδιαφερόμενου πολίτη, που να συνοδεύεται μαζί με τα, κατά περίπτωση (τυχόν) απαιτούμενα, δικαιολογητικά, πιστοποιητικά ή στοιχεία, οπότε η σχετική προθεσμία αρχίζει από την υποβολή ή συγκέντρωση του συνόλου των στοιχείων αυτών, *ιι*) υπέρβαση της 50νθήμερης προθεσμίας απάντησης (θετικής ή αρνητικής) της διοίκησης επί των υποβαλλομένων αιτημάτων των πολιτών και εν γένει διεκπεραίωσης των σχετικών

υποθέσεων, υπό την επιφύλαξη πάντως ότι από ειδικές διατάξεις δεν προβλέπονται μικρότερες προθεσμίες, **iii)** η επίκληση αλλά και απόδειξη, εκ μέρους του ενδιαφερομένου πολίτη, της, εκ του λόγου αυτού (*ήτοι ύπαρξη αιτιώδους συνάφειας*), πρόκλησης υλικής ζημίας ή ηθικής βλάβης, για τον προσδιορισμό του ύψους της οποίας λαμβάνεται υπόψη, ιδίως, το μέγεθος της περιουσιακής ζημίας και της ηθικής βλάβης που προκλήθηκε από την καθυστέρηση, οι συνθήκες στις οποίες οφείλεται η καθυστέρηση και το τυχόν υφιστάμενο σχετικό πόρισμα του Συνηγόρου του Πολίτη, **όσο και του αποκλεισμού των αρνητικών προϋποθέσεων ότι, δηλ: i)** δεν πρόκειται για διεκπεραίωση υπόθεσης για την οποία, κατ' εξαίρεση, συντρέχει νόμιμη περίπτωση μεγαλύτερης προθεσμίας (πρβλ. *σχετικές κ.υ.α., εκδοθείσες, κατ' εξουσιοδότηση της περ. β' της παρ. 1 του άρθρου 4 του Κωδ Διοικ Διαδ, όπως η παράγραφος αυτή αρχικά μεν αντικαταστάθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 11 ν. 3230/2004 και ήδη ισχύει, μετά την εκ νέου αντικατάστασή της, με το άρθρο 6 παρ. 1 ν. 3242/2004*), **ii)** να μην είναι δυνατή η εμπρόθεσμη διεκπεραίωση της υπόθεσης, εκ μέρους της διοίκησης, λόγω αντικειμενικής και ειδικά αιτιολογημένης αδυναμίας της, πλην, όμως, τότε η αρμόδια υπηρεσία οφείλει, μέσα σε πέντε (5) τουλάχιστον ημέρες πριν από την εκπνοή της προθεσμίας αυτής να έχει γνωστοποιήσει εγγράφως στον αιτούντα τους λόγους καθυστέρησης, τον υπάλληλο που έχει αναλάβει την υπόθεση, τον αριθμό τηλεφώνου του για την παροχή πληροφοριών, καθώς και κάθε άλλη χρήσιμη πληροφορία, **iii)** δεν πρόκειται για αίτημα που είναι εμφανώς παράλογο, αόριστο, ακατάληπτο ή επαναλαμβάνεται κατά τρόπο καταχρηστικό, **iiii)** δεν αφορά σε αναγνώριση απαιτήσεων κατά του Δημοσίου, για την οποία υφίσταται σχετική εκκρεμής δίκη, ή δεν πρόκειται για περίπτωση όπου απαιτείται εμφάνιση του ανωτέρω ενδιαφερομένου ενώπιον συλλογικού οργάνου και η μη προσέλευσή του να οφείλεται σε υποκειμενικούς ή αντικειμενικούς λόγους.

3. Στην προκειμένη περίπτωση από τα στοιχεία του οικείου φακέλου προκύπτει το ακόλουθο ιστορικό:

α. Ο πιο πάνω αιτών (.....) με την από 12-05-2011 (αρ.πρωτ.7622/

/12.5.11) αίτησή του που άσκησε ενώπιον της παρούσας Επιτροπής ζήτησε την καταβολή σ' αυτόν χρηματικής αποζημίωσης, επειδή δεν έλαβε απάντηση από την Δ/νση Πολεοδομίας Καβάλας στην από 19-1-2011 (αριθ.πρωτ.532/19.1.11) αίτησή του σχετικά με την διενέργεια αυτοψίας από τεχνικό υπάλληλο εν λόγω υπηρεσίας, διότι κατά την γνώμη του ο γείτονάς του έχει κτίσει στο οικόπεδό του,

β. Στην ανωτέρω αίτησή του αναφέρει ότι την υποβάλλει εκπρόθεσμα λόγω σοβαρών προβλημάτων υγείας και ως δικαιολογητικά επισυνάπτει: **1)** την από 14-03-2011 ιατρική γνωμάτευση του Γενικού Νοσοκομείου Θεσ/νίκης Παπαγεωργίου, στην οποία αναφέρεται ότι

ο αιτών **εξετάστηκε** και πάσχει από βαρεία πάρεση άνω άκρων, πληγία κάτω άκρων μετά από κάταγμα Α7 στις **04-03-2000 και 2)** απόφαση της Διευθύντριας του Ι.Κ.Α., σύμφωνα με την οποία κρίνεται ανάπηρος με ποσοστό 80% από 01-12-2009 μέχρι 30-11-2012 και μετά να μονιμοποιηθεί.

4. α. Από τα παραπάνω σαφώς προκύπτει ότι η κρινόμενη αίτηση του ως άνω αιτούντος, υποβληθείσα προς την παρούσα Επιτροπή την 12^η Μαΐου 2011 (*αριθμ.πρωτ.7622/12-05-2011*), έχει ασκηθεί, **εκπρόθεσμα** εφόσον από την παρέλευση άπρακτης της 50νθήμερης προθεσμίας για την διεκπεραίωση της υπόθεσής του (*που έληγε την 10^η Μαρτίου του 2011, εφόσον το αίτημά του προς τη διοίκηση είχε υποβληθεί την 19.1.2011*) και μέχρι τον χρόνο υποβολής της υπό κρίση αιτήσεως (*12.5.2011*), είχε παρέλθει η αποκλειστική 60νθήμερη προθεσμία ασκήσεώς της, που άρχιζε μετά τη λήξη της ως άνω 50νθήμερης προθεσμίας (*10. 3.2011*) και έληγε την 9^η Μαΐου 2011, ημέρα Δευτέρα.

β. Περαιτέρω, σε ό,τι αφορά τους λόγους που αναφέρονται στην υπό κρίση αίτηση για να δικαιολογήσουν το εκπρόθεσμο αυτής και εμμέσως υπαινίσσονται ζήτημα ανώτερης βίας περί την τήρηση της σχετικής προθεσμίας, πρέπει να επισημανθούν τα εξής: Κατά τη γενική αρχή του δικαίου, ανώτερη βία, που συνεπάγεται την αναστολή των προβλεπόμενων από το νόμο ανατρεπτικών προθεσμιών για όσα χρόνο αυτή διαρκεί, συνιστά κάθε γεγονός απρόβλεπτο, το οποίο στη συγκεκριμένη περίπτωση δεν μπορούσε να αποτραπεί ούτε με άκρα σύνεση και επιμέλεια, συνεπεία του οποίου ο ενδιαφερόμενος τελεί σε πραγματική αδυναμία να επιμεληθεί των υποθέσεών του είτε αυτοπροσώπως είτε δια τρίτου προσώπου, όπως συμβαίνει στην περίπτωση νόσου, ενόψει των συμπτωμάτων και της βαρύτητάς της, όπως αυτά εκδηλώνονται στο πρόσωπο του συγκεκριμένου ασθενούς (*ΣΤΕ 367/2001, ΣΤΕ 2747/1999 κ.α.*). Εν προκειμένω, ανεξαρτήτως του ότι οι αναφερόμενοι στην υπό κρίση αίτηση ισχυρισμοί περί της υγείας του δεν συνιστούν λόγους ανώτερης βίας, κατά την ως άνω έννοια, σε κάθε περίπτωση από τα δικαιολογητικά που προσκομίζει ο αιτών δεν προκύπτει ότι υπήρξε νοσηλεία σε νοσοκομείο, αλλά εξέταση, η οποία βεβαιώνει μια μόνιμη αναπηρία που προκλήθηκε το έτος 2000 και, ως εκ τούτου, δεν εμπόδιζε αυτόν να καταθέσει εμπρόθεσμα την αίτησή του, αν όχι αυτοπροσώπως, τουλάχιστον μέσω τρίτου προσώπου, καθ' όλο το κρίσιμο χρονικό διάστημα που διαρκούσε η ως άνω ανατρεπτική 60νθήμερη προθεσμία, πράγμα βεβαίως που δεν επικαλείται ο αιτών, ώστε να τεθεί ζήτημα του αν αυτός στερήθηκε – *εκ του λόγου αυτού* – της δυνατότητας να παράσχει εντολή σε αντιπρόσωπό του για την επιμέλεια της υπόθεσής του (*πρβλ. ΣΤΕ 1801/1992, ΣΤΕ 2020/1994, ΣΤΕ 1755/2000 κ.α.*), με συνέπεια η εν λόγω αίτησή του να είναι απορριπτέα ως εκπρόθεσμη (*πρβλ. ΣΤΕ 1557/2009 – 8^η σκέψη*).

γ. Συνεπώς, υπό τα ανωτέρω εκτιθέμενα πραγματικά δεδομένα, σε συνδυασμό με τα ως άνω γενόμενα ερμηνευτικά δεκτά, η κρινόμενη αίτηση πρέπει να απορριφθεί ως απαράδεκτη λόγω **εκπρόθεσμης άσκησης της**, όλα δε περί του αντιθέτου υποστηριζόμενα περί, δήθεν, ανώτερης βίας είναι απορριπτέα ως αβάσιμα.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η Επιτροπή αποφασίζει, ομόφωνα, την απόρριψη της κρινόμενης αίτησης του ως άνω ενδιαφερομένου, ως εκπρόθεσμης.-

Μετά τα ανωτέρω και μη υπάρχοντος άλλου θέματος, λύεται η συνεδρίαση και υπογράφεται το παρόν, ως εξής.

ΤΑ ΜΕΛΗ

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

A) ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΑΒΒΑΣ

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

B) ΙΩΑΝΝΗΣ ΥΦΑΝΤΙΔΗΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΒΑΜΒΑΚΙΔΗΣ